

Broliai ir sesės šauliai,

Turbūt nebūsiu originalus pasakęs, kad kiekvienas jubiliejus iš naujo verčia permąstyti organizacijos prioritetus, tikslus ir siekius. Sulaukus 95-ųjų Lietuvos šaulių sąjungos įkūrimo metinių, laikas priminti garbės, pareigos ir priesaikos svarbą kiekvienam šauliui. Turime aiškiai suprasti, kad mes, šauliai, esame vienas iš tautos stiprybės ramsčių.

Norint sumenkinti tautą, reikia priversti jos narius „pamiršti“ esminius dalykus, kurie daro ją stiprią. Ši mintis įgauna ypatingą aktualumą dabarties laiku, kai istorijos ciklas apsukęs dar vieną ratą tarsi grįžta ten, kur kažkada buvome, iš ko išsilaisvinome. Taip sakydamas mintyje turiu mūsų didžiojo kaimyno nesiskaitymą su teisės normomis ir civilizuoto pasaulio nuostatomis. Tokiu laiku turime būti pasirengę, sąmoningi ir susitelkę.

Pavojus yra gerokai arčiau, nei galime numanyti, todėl esminiai mūsų, šaulių, stiprybės šaltiniai – garbė, pareiga, priesaika ir drausmė – įgauna dar didesnę reikšmę ir svarbą. Valstybingumo atmintis, tūnanti sąmonės kloduose, auga ir stiprėja tik laistoma garbės, pareigos ir pilietinės drausmės gyvuojančiu vandeniu. Tai daro mus nenugalimais.

1925-aisiais Vladas Putvinskis-Pūtvis rašė: „Siek garbės ir stosis tau aišku ir lengva, ir pajusi, suprasi tai, kam išreikšti dar nerasta žodžių. Pajusi tai, ko nuo amžių ieško žmonija, bet retas randa. Tauta turi dūšią, bet ji gali reikštis tik per kolektyvus ir asmenis <...> Nebijok! Savąją garbės dalį gausingai atrasi tautos garbėje, nors tau jau tuokart svarbos ir nebeturės“.

Prasmingi, tikslūs ir aktualūs žodžiai. Kiekvienas šaulys turi aiškiai suvokti, kad jis stiprus tik tiek, kiek stipri tauta ir valstybė. Ir priešingai – visi drauge esame stiprūs tik tiek, kiek stiprus yra kiekvienas atskiras bendruomenės narys. Individualizmo pertvinkusioje visuomenėje ši paradoksali mūsų organizacijos ideologo mintis yra sunkiai suprantama ir priimama. Privalome ja dalintis su visais.

Jei paklaustumėte, kaip pasiekti šio suvokimo, atsakyčiau paprastai: laikantis garbingumo nuostatų, suvokiant pareigos reikšmę ir drausmingai vykdant doro šaulio priesakus. Būtent dėl to rašydamas šias eilutes pirmiausiai teigiu, kad tikras šaulys sugeba pažaboti savąjį ego kitų labui. Tai dar vienas būdas tapti nenugalimu. Atsisipirti išorės pavojams.

Tikram šauliui *BŪTI* yra svarbiau, nei *ATRODYTI*. Visiems drauge ir kiekvienam atskirai linkiu kuo esmingiau suvokti šią perskyrą. Stiprybės, prasmės ir telaimina Dievas mūsų darbus.

Lietuvos šaulių sąjungos vadas
Ats. plk. ANTANAS PLIESKIS

Gimusi su nepriklausomybe: Šaulių sąjungai 95-eri

Andai susibūrusi kilniai misijai – ginti nuo gausių priešų Tėvynės, visai jaunos valstybės, nepriklausomybę – šiandien, birželio 27 ają, Šaulių sąjunga mini solidų gimtadienį. Šį faktą žino kiekvienas šaulys bei savo šalies istorija bent kiek besidomintis žmogus. Nors nuo Sąjungos įkūrimo prabėgo nemažai metų, ir organizacija bei jos nariai, taip pat visas pasaulis patyrė daugybę išmėginimų, pokyčių, permainų, tačiau ir šiandien, ypač šiandien, viena iš šaulio misijų – būti savojo krašto laisvės sargu bei gynėju.

Pirmasis Šaulių sąjungos vadas Vladas Pūtvis-Putvinskis. LCVA.

Matas Šalčius 1925–1926 m. LCVA.

ISTORIJOS PUNKTYRAI – TRUMPI STABTELĖJIMAI

Įkūrimas

Ta pati idėja – suburti patriotiškai nusiteikusius žmones ir įkurti sukarintą organizaciją, kurios nariai padėtų jaunai Lietuvos kariuomenei kovoti su valstybę puolančiais priešais – kilo dviejų iškilų tarpukario vyrų – žurnalisto, rašytojo, keliautojo Mato Šalčiaus ir dvarininko, visuomenės ir kultūros veikėjo, rašytojo, knygnešio Vlado Putvinskio-Pūtvisio – galvose. Reikalas buvo neatidėliotinas – vyko kovos su Raudonąja armija, bermontininkais, lenkais.

Kaip prisimena dailininkas Antanas Žmuidzinavičius, V. Putvinskis-Pūtvis, apsistojęs pas jį Kaune, 1919 metų pavasarį garsiai svajotojė pakelti visus Lietuvos patriotus ant kojų: „Kad visi vyrai mokėtų ginklą vartoti, kad būtų šauliai. (...) patys kaimiečiai sudaro būrius ir pravarą ir vokiečius, ir bolševikus. Įsivaizduok sau tūkstančius tokių būrių, sujungtų į vieną organizaciją!“ – užsidedęs idėja kalbėjo V. Pūtvis. Ir tai nebuvo vien tik svajonės. Jas V. Pūtvis grindė aktyvia veikla. Kaip rašo istorikas Jonas Matusas, gyvendamas Žemaitijoje V. Putvinskis-Pūtvis 1918-1919 metais iš besitraukiančių vokiečių supirkinėjo ginklus, tuo pačiu užsiėmė persikėlęs į Kauną. Netgi į erdvesnį butą persikraustė ir įsirengė nedidelį sandėlį ginklams laikyti, o iš šeimos narių bei giminaičių subūrė ginkluotos organizacijos branduolį. Ar įmanoma tokia giliai patriotiška veikla nesižavėti?

Tuo pačiu metu Kauno spaudos biuro viršininkui M. Šalčiui kilo panaši mintis – organizuoti partizanų būrį miestui ginti nuo besiantinančių bolševikų. Kartu su bendradarbiais: Antanu Vienuoliu-Žukausku, Baliu Sruoga, Faustu Kirša ir kitomis šiandienos enciklopedijų personalijomis, ėmė kryptingai rūpintis, kaip apginkluoti Kauno įstaigų tarnautojus ir pagelbėti kariuomenei ginti miestą. „Reikėtų, kad valdžia, išdavusi ginklus, išmokytų mus ir kaip juos naudoti“, – cituoja „Šaulių sąjungos istorijoje“ M. Šalčiaus žodžius J. Matusas, remdamasis A. Vienuolio prisiminimais. 1919 m. birželį paties redaguojamame leidinyje „Saulėtekis“ M. Šalčius skelbia: „Valdžios įstaigų tarnautojų tarpe yra plačiai pasklidusi mintis, kad tarnautojams būtina reikia mokytis kariško muštro. Tuo tikslu Kauno įstaigų tarnautojai mano sudaryti tam tikrą „Plieno batalioną“, kuris būtų karinių instruktorių nuolat mankštinamas.“

1919 m. birželio 27 d. Kaune dviejų patriotų galvose subrendusi idėja virto realybe – M. Šalčiaus sukviestame valstybės įstaigų atstovų pasitarime paskelbta, kad prie Lietuvos sporto sąjungos įsteigtas Šaulių skyrius. Tiesa, iki patvirtintas šis pavadinimas, diskutuota apie M. Šalčiaus siūlytą „Plieno batalioną“, Antano Žmuidzinavičiaus – „arus“, Antano Vienuolio-Žukausko – „arelius“. Gal svarbiausias siekis tapti taikliais šauliais, tėvynės gynėjais, palengvino apsisprendimą? Taip Lietuvoje, pirmiausia Kaune, atsirado šauliai, iš pradžių nedidelis būrelis aukštų valdininkų, kasdien popiet Vytauto kalne besitreneruojančių karinių dalykų: rikiuotės, šaudyti.

Organizacijos įstatus parengęs V. Putvinskis-Pūtvis, pavyzdžiu ėmęs anksčiau įkurtą čekoslovakų sokolų ir austrų šaulių organizacijas, tapo pirmuoju Lietuvos šaulių sąjungos vadu, M. Šalčius – Centro valdybos pirmuoju sekretoriumi, pirmuoju 1920 metais įkurto šaulių laikraščio „Trimitas“ redaktoriumi, Šaulių fronto štabo viršininku kovose su lenkais 1920 m., vėliau – Centro valdybos pirmininku.

Kova dėl nepriklausomybės

1919 m. rugsėjo 15-ąją krašto apsaugos ministrui Povilui Žadeikiui patvirtinus LŠS įstatus ėmė kurtis būriai visoje Lietuvoje. Tiesa, šaulišką krikštą teko patirti dar iki oficialaus organizacijos įteisinimo. Rugsėjūtį šauliai prisidėjo likviduojant organizacijos P.O.W. (*Polska organizacja wojskowa* – lenkų karinė organizacija) sąmokslą – perversmo keliu užimti Lietuvą. V. Pūtvisio apginkluoti šauliai – vyrai ir moterys – budėjo bei padėjo suimti sąmokslininkus. Didelis šaulių indėlis ir įnirtingose Lietuvos kariuomenės kovose su bermontininkais.

nuoras

Rasinių grupė

- 1) Yei karo medega iš Smalinskių būriai puola juos, neklusiant
- 2) Prasišlyp akcijas susigrupuoti
 - a) atkerta geležinkelį nuo Tauragės ir š
 - b) terorizuoja išsiunčius po i bandas
 - c) ardo susisiekimo priemones
 - d) visais būdais kenks išsieniekiams.
- 3) Steigties išrasti būdą susisiekimo veimui.
- 4) Visoms grupėms žinias siųsti dalybą

Prasiminti su savimi šaukusius, g
organizuoti

Kovose su lenkais šauliai tapo veržlia jėga. Lazdijų šaulys, mokytojas, poetas Petras Mockus-Mockevičius-Diemedelis, 1922 07 14 lenkų nužudytas, po mirties apdovanotas Šaulių Žvaigždės ordinu.

Biržų būrio šauliai prie Biržų pilies griuvėsių. LCVA.

Šaulių sąjungos 20-mečio šventė Kaune. 1939 m. LCVA.

1919 m. rudenį ir žiemą (gruodį Sąjungoje jau buvo 805 nariai: 16 skyrių, 39 būriai) šauliai itin efektyviai bei gausiu dalyvavimu gelbėjo savo kariuomenei. Tik du iškalbingi pavyzdžiai: Kretingos šaulių būriai turėjo organizuoti ginkluotus būrius, ardyti tiltus ir geležinkelį, Mažeikių šauliams patikėta užduotis – stengtis, kad priešas negautų pastiprinimo, atkirsti geležinkelį nuo Gardino į Šiaulius ir iš Radviliškio į Mintaują. Raseiniuose netgi buvo įkurtas laikinasis Šaulių sąjungos štabas, koordinavęs šaulių veiksmus Raseinių, Tauragės ir Jurbarko srityse.

Tuo pačiu metu Aukštaitijoje prasidėjo susidūrimai su lenkais. M. Šalčius, vadovavęs Šaulių fronto štabui, kurio paskirtis buvo koordinuoti šaulių veiklą fronte ir užfrontėje, savo atsiminimuose rašo apie itin aktyvius Alytaus šaulius, kurie „daugiau kaip keturis mėnesius narsiai rėmėsi su gausiomis lenkų reguliariškos kariuomenės gaujomis ir vietomis (Merkinė) išvarė lenkų dalis iš užimtų pozicijų ir nieku būdu neleido jų atsiimti“. Kovose su lenkais šauliai tapo veržlia bei galinga jėga – ne tik žmonių skaičiumi, bet ir narsa. Per trumpą laiką suvienijusi stichiškai susikūrusius partizanų būrius ir vietinius gyventojus Šaulių sąjunga nepriklausomybės kovose atliko svarbią misiją.

Šią misiją – kovoti už okupuotos šalies laisvę – šauliai vykdė, nors LŠS veikla buvo sustabdyta po 1940 metų birželio Lietuvai nuolankiai priėmus Sovietų Sąjungos ultimatumą. Beje, okupantų iš Rytų požiūrį į šaulius rodė įsakas registruoti šį „antisovietinį elementą“ pradedant nuo būrių vadų, baigiant Sąjungos vadovybę bei „Trimito“ bendradarbiais. Be abejo, patriotiškai nusiteikę ir mokantys valdyti ginklą žmonės okupantei atrodė, o realiai ir buvo, nemenka grėsmė. Ją šalinant iki 1941 m. birželio 22 d. įkalinta ir ištremta apie 80 proc. Šaulių sąjungos padalinių, štabų, tarnybų narių.

Tautos karys

Pasibaigus nepriklausomybės kovoms šauliai ėmėsi naujos veiklos: mokėsi, mokė, tobulėjo, švietėsi bei švietė, statė bei kūrė.

Karinių įgūdžių lavinimas (rikiuotė, taktika, elgesys su ginklais), sportas, švietėjiška bei

XVII (Biržų) rinktinės vadas priima rinktinės vėliavą. LCVA.

Šauliai aktyviai dalyvavo Klaipėdos prijungimo prie Lietuvos įvykiuose. 1923 m. sausis. LCVA.

VII (Šaulių) rinktinės raitieji šauliai. 1925 m. LCVA.

Šaulės žygioja Šaulių sąjungos 20-mečio iškilnėse Kaune. 1939 m. LCVA.

VII (Šaulių) rinktinės manevrai. Poilsio metu šauliai skaito laikraščius. LCVA.

Prezidentas A. Smetona, Kariuomenės vadas gen. S. Raštikis ir Šaulių sąjungos vadas plk. P. Saladžius sveikinas su šaulių rinktinių vadais. 1939 m. LCVA.

Šančių šauliai dviratininkai Tautos šventėje. 1926 m. LCVA.

Vytauto Didžiojo paminklo atidengimo iškilmės. Dešinėje išsirikiavęs Veliuonos šaulių būrys. 1930 m.

kultūrinė veikla, lietuviybės puoselėjimas – tuo tarpukariu užsiėmė itin išaugusi organizacija – per 62 tūkstančiai Lietuvos šaulių, iš kurių 42 tūkst. buvo rikiuotės, 15 tūkst. moterų, per 5 tūkst. rėmėjų. Labai daug nuveikė moterys šaulės, kurios padėjo organizuoti šaulių stovyklas, sanitarijos kursus visame krašte, skaitė paskaitas, dirbo vasaros vaikų aikštelėse, savo pavyzdžiu visuomenę auklėjo tautiškumo dvasia, nuo 1938 m. pradėjo rengti radijo vandenius „Lietuve, budėk“.

Trumpam, vos dvidešimties metų laikotarpiui, padėję kovos ginklus, bet nepamiršdami kovinių mokslų, šauliai veikė itin plačiai: kūrė laisvą šalį, augino ir auklėjo dorą pilietį, švietė visuomenę – rengė įvairius kursus, paskaitas, įkūrė 50 šaulių knygynų suaugusiųjų švietimo reikalams, nedidelę spaustuovę, itin daug dėmesio skyrė kultūriniam darbui (įsteigtos šaulių teatro studijos, chorai, orkestrai), savo pavyzdžiu skatino lavintis ne vien tik dvasiškai, bet ir fiziškai aktyviai sportuoti, be to, rinko aukas Vilniui vaduoti, šaulių namus steigti. Taikos meto šaulių įdirbis – ne mažiau vertingas nei nepriklausomybės kovų periodu. Rezultatas – šauliška dvasia išauklėti stiprūs žmonės, tvirtai žinantys, kad piliečio pareiga būti ištikimu, doru ir padoriu savo tėvynės sūnumi ar dukra – svarus indėlis į jaunos valstybės išdą.

1935–1936 m. LŠS buvo reorganizuota ir tapo pavaldi kariuomenės vadui.

Žemės ūkio ministerijos šaulių būrys parade. 1938 m. LCVA.

Šaulės sanitarijos kursų stovykloje Palangoje. Centre sėdi A. Žmuidzinavičius. LCVA.

Krekenavos šaulių būrio orkestras. LCVA.

Aukštelkių šaulių būrio choras. LCVA.

Priešcheminės gynybos šaulių padalinys. LCVA.

Šaulių sąjungos vėliavos pašventinimo iškilmės Kaune. 1938 m. LCVA.

Aviacijos būrio šauliai Jiesios šaudykloje 1938 m. LCVA.

Kariuomenės intendatūros šaulių būrys Vienybės aikštėje. 1938 m. LCVA.

Pasienio policininkas, šaulys, Birželio sukilėlis, 1941 m. birželio 24 d. nacių sušaudytas Alytuje Stasys Mugenis – pirmas iš dešinės.

Antanas Kušlys-Vilkas (1913–1945) – Birželio sukilėlis, Simno šaulių būrio vadas, partizanas. 1940 m.

Šaulys Vytautas Mikalavičius, 1941 m. su grupe Gelgaudiškio šaulių prasi-
veržęs pro sovietų užkardą prie Suval-
kų ir pasitraukęs į Vokietiją.

Paskutinis šaulių vadas plk. P. Sala-
džius. Fotografija NKVD kalėjime Kau-
ne. 1940 m. LYA.

Neprarandant vilties

1941 metų birželio sukilimas prieš sovietų agresorius, sudėtingas, nevienareikšmiškai vertinamas nacių okupacijos periodas, antinacinis pasipriešinimas ir bandymas atkurti organizaciją, vėliau – ilgas ir sunkus dešimtmetis – 1944–1953 – kruvinieji metai, tapus miško broliais bei vykdant duotą šaulišką priesaiką – tarnauti ir ginti Tėvynę negailint nei sveikatos, nei gyvybės, iki paskutinio atodūsiu – skausmingas praradimų periodas mažinant fiziniams jėgoms, bet ne tikėjimui pasirinkimo prasmingumu bei teisingumu. Vienas paskutiniųjų kovotojų už laisvę šaulys, partizanas Antanas Kraujelis, neatsisakęs ir neišdavęs savųjų idėjų, kovą baigė praėjus net dvidešimčiai metų po karo – 1965-ųjų kovą: nusišovė slaptavietėje priešui nepasidavęs.

Rožinė spalva istorijai nedera

Visados smagiau pasigirti gražia veikla, teisingais ir sėkmingais darbais, tačiau, kaip žinia, suklydimų niekas neišvengia. Todėl tik pripažinę, kad klydome ir iš savo klaidų pasimokėme, galime judėti priekin. Taigi Aristotelio tarstelėjimas, kad „Platonas mano draugas, bet tiesa man brangesnė“ šaulio ideologijai irgi nėra, bent neturėtų būti, nepriimtina. Tokia ilgoka įvaža sukeltim link šiek tiek kitokių istorijoje užfiksuotų faktų.

Nepriklausomybės kovų pradžioje (kovos su Bermonto kariuomene) itin aktyvią šaulių, kurių susibūrimo į organizaciją svarbiausias tikslas buvo talkininkauti kariuomenei bei siekis greičiau išvaduoti kraštą nuo jų alinančių priešų, kariuomenės vadovybė vertino ne visad palankiai. Pirmiausia dėl to, kad šaulius buvo sudėtinga kontroliuoti, t. y. turėti tikslų žinių apie besikuriančius, ne visad užregistruotus ginkluotus šaulių būrius. O jie steigti turint tikslą apginti savo kaimą, gyvenvietę. Taigi nepriklausomybės kovų laikotarpiu kai kurių kariuomenės vadovų požiūris į šaulius buvo itin kritiškas. Štai mjr. Jonas Petraitis šaulius yra vadinęs „vaikais gimnazistais, kurie nereikalingi užfrontei“, o mjr. Jonas Laurinaitis šaulius kritikavęs dėl to, kad jie neturi mokytojų vadų ir nemoka kariauti, o jiems atiduodami ginklai, kurie verčiau būtų skirti kariuomenei.

Po Steigiamojo Seimo kreipimosi į tautą, kviečiant pagelbėti kariuomenei, kuri „neištesis be visuomenės paspirties atsispirti lenkų legionams“, nors savo krūtinėmis gina tėvų žemę, 1920 metais pirmieji itin aktyviai subruzdavo šauliai, atsidūrę ir kovoję pirmosiose fronto linijose. Tačiau juos vėl kritikavo, o kartais ir įsakais tramdė nuo pernelyg aktyvios veiklos kariuomenės vadai. Tokie faktai nuostabos kelti neturėtų – vos prieš kelis mėnesius susikūrusi organizacija turėjo daugiau entuziazmo nei patirties bei karinių žinių. Nors ir kariuomenės, ir šaulių tikslas buvo vienas – Lietuvos laisvė.

Taigi nepaisant kai kurių kariuomenės ir šaulių nesutarimų, šauliai, kaip istorikai pripažįsta, nepriklausomybės kovose atliko itin svarbią misiją: kariavo ir fronte, ir konspiracijos sąlygomis veikė pafrontėje, vykdė užduotis užnugaryje (propaganda, agitacija Rytų Lietuvoje), gynė vietos gyventojus nuo įsiveržėlių, persekiojo priešus, rekvizavo priešo karo amuniciją. „Vargas priešui, puolant tautą, kurioje kariuomenė, civilinė valdžia ir visi gyventojai sutartinai ir vieningai stoja ginti savo tėvynės laisvės“, – konstatavo to meto karininkas kapitonas Jonas Vėgelis.

1940-ųjų birželį šauliai, nuo 1936 metų tapę sukarintos organizacijos, t. y. integruotos į šalies gynybinę sistemą, nariais ir vadovaujami Antano Smetonos paskirto pulkininko Prano Saladžiaus, įvykdė savo vado įsakymą nesipriešinti sovietų kariuomenei. Hitlerinės Vokietijos okupacijos metais nacių žinia įkurtas ir vėliau žydu naikiname dalyvavęs Tautinio darbo apsaugos batalionas, kurio vado pavaduotoju tapo šaulys A. Impulevičius, – dar viena tamsi dėmė. Tačiau teisybės dėlei būtina pasakyti ir tai, kad į batalioną žmonės kviešti aukotis ir dirbti be atlygio, kad būtų atkurta dar gražesnė nei buvo tėvynė. Todėl, kaip rašo Dalia Kuočytė, „Didžioji atsakomybės dalis tenka vadams, kurie kvietė karius, taip pat šaulius tarnauti Lietuvos idėjai ir laiku neperspėjo tų žmonių, kad Lietuvos, kaip valstybės intereso jau nebėra, ir kiekvienas turi apsispręsti dėl savo veiksmų, priimti atsakomybę dėl dalyvavimo svetimų vadovaujamosiose akcijose.“

Istorijos neperrašysi, nors daug kas žinome apie atkaklius bandymus taip daryti, todėl tokia informacija šauliams taip pat privaloma žinoti, juolab žurnale dažniau prabylame apie ausiai malonesnius vyksmus bei įvykius.

Einas Respublikos Prezidento pareigų
Pirmininkas, pasirašęs Lietuvos Respublikos
skelbia šį Šaulių Sąjungos likvidavimo įstatymą

ŠAULIŲ SĄJUNGOS LIKVIDAVIMO
ĮSTATYMAS

1. Šaulių Sąjunga su visais jos daliniais organizacijomis nuo 1940 metų liepos mėnesio panaikinama.
2. Šaulių Sąjungos likvidavimo ir turto nuostato Krašto Apsaugos Ministras.
3. Šaulių Sąjungos įstatymai (V.Š. Nr. 140, Respublikos Prezidento 1938 metų balandžio mėnesio dekretu patvirtintas Šaulių Sąjungos Statutas) panaikinti.
4. Šis įstatymas veikia nuo 1940 m. liepos mėnesio.

/Pas./J. Paleckis
E. RESPUBLIKOS PREZIDENTO P.
MINISTRAS PIRMININKAS

/Pas./Prof. V. Krėvė Mickevičius
MINISTRO PIRMININKO PAVADUOTOJAS

Kaunas, 1940 metų liepos.

Nuorašas tik...

Lietuvos Respublikos
Prezidento Kanceliarijos
Viršininkas

Šaulys, partizanas Alfonsas Smetona-Žygaudas, Vyčio apygardos vadas. GAM.

Vytauto apygardos partizanai: iš kairės – A. Bagočiūnas-Dūmas, J. Pavilionis-Tarzanas, J. Kemeklis-Tauras. GAM.

V. Montvydas-Žemaitis, Žemaičių apygardos vadas ir K. Labanauskas-Justas, Kęstučio apygardos vadas. GAM.

Išėjimas šauliai Kaune, 1992 m. birželis.

Kauno šaulių priesaika 1991 m.

Šauliai pratybose. Alytus, 1992 m.

Lietuvos šauliai LR AT rūmų gynėjai, 1991 m. sausis.

1994 m. iškilmės, skirtos Šaulių sąjungos 75-mečiui. Šaulių paradas Vilniuje.

Toli nuo tėvynės, bet su tėvyne širdy

Einant šauliškos istorijos taku sustoti būtina ties 1954-aisiais. Tada Čikagoje (vėliau – kituose Jungtinių Valstijų, Kanados, Australijos miestuose) atkurta Lietuvos šaulių sąjunga tremtyje (po kiek laiko pervadinta LŠS išsivijoje). V. Putvinskio-Pūtvio vaikaičiui Vaidevučiui A. Mantautui parengus ir suformulavus Šaulių sąjungos atkūrimo planą, ilgai brandinta mintis vėlei veikti susibūrus šauliškon draugėn pagarsinta pasauliui: „Mes tebesame gyvi!“, ir mūsų svarbiausias tikslas – kova dėl pavergtos Tėvynės nepriklausomybės: „...atiduosime mūsų protus, širdis ir šiandien kad ir neginkluotas dar rankas mūsų motinai nepriklausomai demokratinėi Lietuvai“, – rašė A. Valatkaitis Amerikos lietuvių laikraštyje „Draugas“. Šauliškas siekis – suburti jėgas, budėti, mokyti ir patriotais išauklėti iš tėvynės išvytą jaunąją kartą, o, svarbiausia, atkurti nepriklausomybę – vėl tapo veiklos tikslu.

Vėl atgimusi Kaune

Padvelkus permainų vėjams, 1989 m. gegužę Kauno sąjūdžio saugos būrių (žaliaraiščių) susirinkime prabilta apie būtinybę atkurti Lietuvos šaulių sąjungą. Birželio 1-ąją laikinojoje sostinėje vykusiame „Tremtinio“ klubo ir Demokratų partijos mitinge buvo oficialiai paskelbta, kad Šaulių sąjunga atkuriamą.

O rugsėjo 18 d. Kelmėje, prie V. Pūtvio kapo, beveik po penkių ilgų dešimtmečių tylos, nuskambėjo šaulio priesaikos Tėvynei, vėl atsikovojusiai laisvę Lietuvai, žodžiai – prisiekė pirmieji atkurtosios Lietuvos šaulių sąjungos nariai: Romualdas Zykus, Stasys Ignatavičius, Vytautas Zenkus, Juozas Remeikis, Valdemaras Leonavičius, Algimantas Ragelis, Valdas Bieliūnas, Ovidijus Bernatonis, R. Maliauskas, Algirdas Kodelskis, Vytautas Kaminskas, Linas Jakštas, Marius Sinkevičius, Liutauras Katilius, Juozas Armonaitis, S. Kviecinskas, Gintaras Linkus, Darius Balkė. Spalį įkurtas pirmasis Kauno šaulių būrys. 1990 m. vasario 15 d. Kaune surengta Lietuvos šaulių sąjungos atkūrimo konferencija, kurioje dalyvavo Lietuvos regionų šaulių atstovai ir iš Jungtinių Amerikos Valstijų Šaulių sąjungos išeivijoje važas Mykolas Abarius.

Vėl atgimus šauliškai idėjai regionuose ėmė burtis savo šalies laisvė ir atgimimu tikinčiųjų būriai, pasiryžę veikti. Laukti, kad įrodytų savo pasiryžimą ir duotos priesaikos tvirtumą, ilgai neteko – pakilumo bei dainuojančios revoliucijos periodą pakeitė 1991-ųjų sausis ir kruvinas krikštas. Šauliai kaip ir anuomet, tolimaisiais 1919-aisiais, patvirtino, kad šauliškos dvasios stiprybė nė kiek nesumenko.

1997 m. liepos 2 d. priimtas Šaulių sąjungos įstatymas – organizacijos veiklos teisinis pagrindas. Pradėtas intensyvus darbas su jaunimu.

Šaulių sąjungoje šiandien turime apie 5,5 tūkst. jaunųjų šaulių ir apie 2,5 tūkst. šaulių, įvairia veikla užsiimančių dešimtyje rinkinių.

LOLITA SIPAVIČIENĖ

LŠS atkūriamoji konferencija 1990 m. vasario 15 d.

1990 m. Joninės. LŠS sąskrydis.

10–11 p. S. Ignatavičiaus archyvo nuotr.

Šauliai po priesaikos prie V. Putvinskio-Pūtvio kapo, 1989 m. rugsėjo 20 d. Kelmė.

Šaulių kariniai apmokymai Krašto apsaugos poligone Pabradeje, 1995 m.

Ats. plk. Antanas Plieskis: Šauliai dirba valstybės gerovei

Praėjo ketveri Jūsų vadovavimo Šaulių sąjungai metai – ir mažai, ir ganėtinai daug, jei vertinsime pagal nuveiktus darbus. Vien faktas, kad į organizaciją atėjote finansiškai itin sudėtingu metu ir situaciją sėkmingai suvaldėte, yra iškalbingas. Ką dar norėtumėte paminėti, kokie nuveikti darbai labiausiai Jus džiugina?

Esu įsitikinęs, kad didžiausias džiaugsmas yra žmonės, Šaulių sąjungos nariai. Vertinu juos už tai, kad dirba, aukoja savo laiką ne savo, ne vien tik Šaulių sąjungos, bet mūsų visų valstybės gerovei. Tai didžiausias džiaugsmas, kurį teko patirti vadovaujant Šaulių sąjungai.

Jei kalbėsime apie darbus, tai pirmiausia noriu pasakyti, kad būnant vadu nereikia bijoti atsakomybės. Reikia veikti įvertinant situaciją, rizikos galimybes ir resursus, veikti suprantant, kad kiekvienas veiksmas gali atnešti ne vien tik gerų rezultatų. Galimos ir sėkmės, ir nesėkmės, už kurias privalai priimti atsakomybę. Jeigu vadovai to nenori daryti, ką tada jie veikia, leiskite paklausti. Todėl ir naujam vadui bei visų rinktinių vadams norėčiau palinkėti ne deleguoti užduotis, o patiems veikti, nes deleguoti atsakomybės negalima niekam. Niekada.

Antra – kiekviena institucija, ar ji būtų visuomeninė, ar valstybinė, ar privati organizacija, savo veiklą grindžia ne epizodiniu rezultatu ir džiaugiasi ne trumpalaikiu produktu. Kurie kitaip mąsto, mano įsitikinimu, yra pasmerkti pražūčiai. Džiaugiuosi, kad man vadovaujant Šaulių sąjungai pavyko įrodyti, jog į viską reikia žiūrėti kompleksiskai: ir kuriant jaunųjų šaulių ugdymo, ir šaulių rengimo programas, ir visa kita, atsižvelgiant į perspektyvą. Tad džiaugtis galime tik tarpiniais rezultatais, bet visuomet turime siekti tolimesnio, aukščiausiojo tikslo. Tik tada veiksmas turi sėkmę, kuri anksčiau ar vėliau ateis. Ir rezultatais džiaugsis ne vienetai, o šimtai žmonių. Tais principais ir vadovavausi būdamas Šaulių sąjungos vadu. Todėl kalbėti apie savo indėlį nedirščiau, nes jis yra visų mūsų dirbusių drauge. Vienas žmogus gali atlikti tik konkretų veiksmą, o būryje nuveikiama daugiau.

Trečia – keistokas ir nepriimtinas man buvo kai kurių šaulių požiūris: „Mums turi duoti, nes mes – šauliai!“ Teko įrodinėti, kovoti, kad šis požiūris virstų kitokiu: „Mes privalome duoti, nes mes – šauliai!“

Jeigu triskart klausiamas „neišduodate“ ir neišvardijate konkrečių atliktų darbų, galbūt atviresnis tapsite kalbėdamas apie perspektyvą. Kokia ji, Jūsų nuomone, koks tolimiausias, aukščiausias Sąjungos tikslas?

Galutinis tikslas yra šaulys – tautos karys. Šiandien turime daug gražių uniformuotų žmonių, bet, deja, ne kiekvienas uniformuotas žmogus yra šaulys. Uniformos dėvėjimas dar n suteikia šaulio statuso, reikia gyventi ir dirbti vadovaujantis šauliškomis idėjomis. Taigi mano vizija ir siekis yra toks: kiekvienas veiksmas, kurį aptarėme ir sutarėme atlikti, turi būti vykdomas ne tik kurioje nors vienoje konkrečioje vietoje, ne vieno šaulio, o privalo pasklisti per visą Lietuvą, paliesti visus šaulius. Ir visose vietovėse, kur mes veikiame, visa tai matytųsi. Juk negali institucijoje, o ypač visuomeninėje, turinčioje tokią gražią istoriją, filosofiją, prasmingą ideologiją, atsirasti klubų, ratelių, kur aiškinamasi, kas geresnis, gudresnis, kas daugiau nuveikė Šaulių sąjungos labui.

O Sąjungos vizija išrašyta LŠS strategijoje: tai yra jaunų, brandaus amžiaus žmonių ir senjorų lydinys su savo galimybėmis veikti kiekvienam tinkamoje srityje Šaulių sąjungos, tautos ir valstybės gerovei. Taigi žmonių grupių ir veiklos gama bei spektras yra labai platus. Kiekviena grupė ir veikimas vienas kitą papildo. Negali būti konfrontacijos – mes geresni, o mes gudresni. Esame gražūs ir protingi kiekvienas savaip. Ir negalima išskirti prioritetų, nes kiekvienas turi rasti savo vietą organizacijoje ir būti panaudotas pagal savo galimybes. Tai yra Šaulių sąjungos vadovybės pagrindinis uždavinys.

Tik tada vėl ant Lietuvos piliakalnių liepsnos šauliški laužai, stovės šventinės rikiuotės, skambės dainos. Ir linksminsis ne vien šauliai, bet ir jų vaikai, anūkai. Tada Lietuva turės brandžią visuomenę, kuriai nereikės svarstyti, kas yra šeima, kas yra Tėvynės gynyba ar apskritai reikia ruošti savo Tėvynę ginti, ar tai padarys kiti.

LŠS vado įgaliojimus perduodate naujam vadui, kokių neišspręstų problemų, kurioms galbūt pristigo laiko, lieka?

Problemų yra, buvo ir bus. Pirmiausia žmogiškosios problemos: mes visi turim savo supratimą, mąstyseną, įsitikinimus. Mes visi esame skirtingi žmonės, atėję į vieną organizaciją. Taigi turime suprasti tai, kad jeigu čia atėjome, mus atvedė tikslas, idėja. Mus visus jungia V. Putvinskio-Pūtvio idėja, kurios, mano įsitikinimu, yra gyvos bei vertingos ir šiandien ypač sumaterialėjusiam pasaulyje. Tame fone, kas vyksta Europoje ir visame pasaulyje, šios idėjos yra dar ryškesnės ir už jas reikia kovoti. Taigi, jei visa tai priimtina, dėkime savo ambicijas giliai į stalčių ir veikime dėl šių idėjų. Kaip būtent veikti, mes galime ginčytis, ieškoti būdų ir metodų, bet jokių būdų negalime sustoti paieškos kely, nes tada tik nuolat blaškysimės ir ieškosime. Reikia ieškoti, rasti ir veikti. Žinoma, galima suklysti, kažką ne taip padaryti, bet tai yra žmogiška, jei dirbame nuoširdžiai. Taigi negalime stovėti vietoje, jei sustosime, niekad nepasieksime tikslo ir netapsime, kaip sakė Pūtvis, šauliais – tautos kariais.

Tradicinis prašymas – palinkėjimas broliams ir sesėms šauliams

Palinkėjimo šauliams tikrai nesakysiu, nes aš niekur nesiruošiu išeiti iš Sąjungos. Palieku vado pareigas. O tai nieko nekeičia, nes buvau ir liksiu šauliu, todėl tegu nepyksta broliai ir sesės, taip pat vadai, jei aš sau leisiu juos kritikuoti, reikšti savo nuomonę. Tačiau tegu jie nebijo, nes viso to nedarysiu per masines informavimo priemones, per politikus ar kitais netinkamais šauliui metodais. Kritiką išsakysiu tiesiai, taip, kaip dera: pirmiausia būrio vadui. Jei jis nesupras – kuopos vadui, o jei ir jis nesupras – rinktinės vadui. Ir tik jam neišgirdus kreipsiuos į LŠS vadą. Štai ir viskas.

Dėkoju už pokalbį ir linkiu sėkmės.

Bendravo LOLITA SIPAVIČIENĖ

Lietuvos šaulių sąjungai išėivijoje – 60 metų

Per dvidešimt vienerius metus praėjusi garbingą savo veiklos kelią ir suformavusi savo ideologiją Šaulių sąjunga negalėjo būti užmiršta. Ji visuomet gyvavo į Vakarus pasitraukusių ir gyvų likusių šaulių širdyse.

Idėja atkurti Šaulių sąjungą išėivijoje iškilo 1952-ųjų pradžioje, kai V. A. Mantautas – Vlodo Putvinskio anūkas – ėmė brandinti šią mintį ir subūrė iniciatyvinę grupę. Jis suformulavo pagrindinius atkuriamos organizacijos darbo tikslus ir pradėjo aktyvią organizacinę veiklą. Taip tuo metu vadinamą organizacinį atkūrėjų branduolį sudarė: A. Mantautas (Marcinkevičius), S. Putvytė-Mantautienė, A. Valatkaitis, M. Kalmantas, E. Klupšienė ir pats V. A. Mantautas.

Pradėję organizacinį darbą atkūrėjai susidūrė su daug problemų. Pagrindinės iš jų – pokario laikais tam tikruose išėivijos sluoksniuose ir JAV bei Kanados saugumo organuose vyravo nuomonė apie profašistinę Šaulių sąjungos orientaciją, neturėjimą savo teritorijos, lietuvių užimtumo, aktyvios veiklos dalyvaujant įvairių visuomeninių organizacijų darbe ir kt.

Geru žodžiu norime paminėti egzilio Lietuvos diplomatus, kurie rėmė LŠS tremtyje (LŠST) atkūrimą, padėjo „pramušti“ nelengvus registracijos ir kitus biurokratinis kelius Vašingtone, kitose JAV valstybės įstaigose bei institucijose. Ypač daug LŠST pagelbėjo Lietuvos nepaprastasis pasiuntinys plk. P. Žadeikis, buvęs krašto apsaugos ministras, gerai susipažinęs su prieškarinio šaulių veikla, J. Kajačkas – Lietuvos pasiuntinybės Vašingtone patarėjas, vėliau LR pasiuntinybės Vašingtone reikalų patikėtinis.

Nepaisant šių kliūčių, iniciatyvinė grupė dirbo ir pamažu įveikė įvairias kliūtis. Netrukus į veiklą įsijungė vienas iš LŠS steigėjų advokatas R. Skipitis, V. Tercijonas, V. Sruogienė, generolas V. Musteikis, buvę Lietuvos Respublikos Vyriausybės nariai, mokslo ir visuomenės veikėjai.

1953 m. sausio 29 d. V. A. Mantautas organizaciniam atkūrėjų branduoliui pateikė svarstyti paruoštą „Lietuvos šaulių sąjungos tremtyje“ (taip turėjo vadintis organizacija) atkūrimo planą. Jame pirmiausia buvo siūloma steigti atskirus šaulių klubus, nuolat plėsti jų tinklą ir tik tada, turint pakankamą skaičių veikiančių savarankiškų šaulių vienetų, šaukti visuotinių atstovų suvažiavimą, kurio metu numatyta išrinkti LŠS Centro valdybą. Šis planas buvo svarstomas pusę metų, o galiausiai 1953 m. vasarą po ilgų diskusijų buvo atmestas. Išvadose konstatuota, kad pirmiausia reikia sukurti stiprų centrą, ir tik tuomet plėsti periferiją. Motyvuojama tuo, kad atskiriems klubams būtų sunku organizuotis, šauliškas darbas nebūtų

vieningas be koordinuojančio centro; ryšius su lietuvių organizacijomis bei įvairiomis JAV įstaigomis geriausia būtų palaikyti visiems šaulių vienetams atstovaujančiam LŠST centrui.

Nuspręsta sukurti stiprų centrą. Inicijatyvinė grupė suformulavo savo tikslus ir uždavinius: priimti moralinę ir teisinę atsakomybę už LŠST atkūrimą; pritraukti kiek galima daugiau žmonių, buvusių šaulių ir jiems prijauniančiųjų; sudaryti stiprų šaulišką centrinį organą; propaguoti šaulių idėjas periferijoje; teikti metodinę pagalbą besikuriantiems šaulių būriams; atlikus paruošiamuosius darbus susaukti LŠST atstovų suvažiavimą. Vadovauti iniciatyvinei grupei buvo patikėta A. Mantautui (Marcinkevičiui), spręsti moterų šaulių uždavinius – S. Putvytei–Mantautienei, ypatinguosius reikalus – M. Kalmantui. Sekretoriumi ir darbo koordinatoriumi-ryšininku išrinktas V. Mantautas, atstovais Čikagoje – A. Valatkaitis, Toronte – E. Klupšienė. A. Valatkaitis taip pat buvo įpareigotas palaikyti ryšius su lietuviškąja spauda ir per ją perduoti bei propaguoti šaulių idėjas, vesti agitacinį darbą dėl Šaulių sąjungos atkūrimo.

1953-ųjų pabaigoje iniciatyvinė grupė jau buvo pasiruošusi aktyviai organizacinei veiklai išėivijoje. Kadangi nuo pat pradžių buvo laikomasi griežto įsitikinimo, jog Šaulių sąjunga turi būti atkurta vadovaujantis V. Putvinskio ideologija ir principais, tinkamiausia proga viešai prabilti apie LŠST atkūrimą buvo 1954-ųjų kovas – V. Putvinskio 25-ųjų mirties metinių minėjimas. Siekiant įgyvendinti šį tikslą buvo išsiuntinėti straipsniai lietuviškai spaudai JAV ir Kanadoje. 1954-ųjų pradžioje lietuvių išėivijų spaudoje buvo paruošti trys V. Putvinskio biografijos konspektai, jo minčių rinkinių ir straipsnių. Straipsnių išspausdinta labai daug, ir tai turėjo įtakos šauliškos ideologijos propagavimui, palengvino iniciatyvinės grupės darbą. Tuo pačiu spaudoje buvo spausdinami straipsniai, kviečiantys burtis šaulius po šaulių vėliava ir atkurti Lietuvos šaulių sąjungą.

1954 m. kovo 7 d. Čikagoje Tėvynės mylėtojų draugijos 2-oji kuopa suruošė V. Putvinskio mirties metinių minėjimą, kuriame dalyvavo apie 100 žmonių, kurių dauguma buvo šauliai. Inicijatyvinei grupei atstovavo V. A. Mantautas, A. Valatkaitis ir M. Kalmantas. Buvęs LŠS viršininkas plk. M. Kalmantas

▲ Čikagos Jūrų šaulių kuopos narių apsilankymas „Trimito“ redakcijoje. 2012 m.

◀ Vienos idėjos suvienyti: LŠS vadas ats. plk. A. Plieskis ir LŠS išėivijos vadas J. R. Butkus štabe. Kaunas. 2013 m.

Ir už Atlanto minima Sausio 13-oji

iniciatyvinės grupės vardu susirinkusiesiems paskelbė apie organizacijos – Lietuvos šaulių sąjungos tremtyje – atkūrimą. Pranešimas buvo sutiktas plojimais. Pritarta darbo planui: iniciatyvinei grupei toliau dirbti organizacinį darbą kaip Laikinajai šaulių sąjungos Centro valdybai; išsiaiškinti atitinkamose institucijose Sąjungos atkūrimo ir veiklos galimybes, po to sušaukti visuotinį šaulių suvažiavimą. Taigi 1954 m. kovo 7 d. ir laikytina LŠS tremtyje atkūrimo diena.

1954 m. Toronte, E. Klupšienės iniciatyva, sušaukti keli šauliški susirinkimai. 1954 m. liepos 11 d. įsteigtas pirmasis šaulių vienetas tremtyje – Toronto šaulių klubas. 1954 m. rugpjūčio 15 d. įsteigtas pirmasis šaulių vienetas JAV (antrasis tremtyje) – Čikagos šaulių klubas.

To meto Lietuvos šaulių sąjungos statutą geriausiai atspindi LŠST siekius ir vizijas: „Mes, būvę nepriklausomos Lietuvos šauliai ir šaulės, matydami, kad komunizmas gresia pavergti laisvąjį pasaulį, jungiamės vėl į Lietuvos šaulių sąjungą kovai prieš komunizmą, norėdami padėti JAV Vyriausybei ir Kraštui ir atstatyti Lietuvos nepriklausomą demokratinę valstybę.“

Remiantis LŠS išeivijoje (pavadinimas LŠS tremtyje pakeistas LŠS išeivijoje – red. past.) 19-ojo visuotinio dalinių atstovų suvažiavimo, vykusio 2012 m. spalio 6 d., turima registracija šiandien LŠSI sudaro šie veikiantys vienetai:

JAV:

Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė (Čikaga);
 Generolo Teodoro Daukanto jūrų šaulių kuopa (Čikaga);
 Jūrų šaulių kuopa „Klaipėda“ (Cicero);
 Jūrų šaulių kuopa „Baltija“ (Čikaga);
 Jūrų šaulių kuopa „Švyturys“ (Detroitas);
 Romo Kalantos šaulių kuopa (St. Petersburgas).

Kanadoje:

LDK Mindaugo-Neringos šaulių kuopa (Monrealis);
 Vlodo Pūtvio šaulių kuopa (Torontas).

Duomenų apie Australijos, kur anksčiau aktyviai veikė dvi šaulių rinktinės ir keturios kuopos, neturime.

2014-ieji ypatingi visiems Lietuvos ir išeivijos šauliams: pasitinkame LŠS įkūrimo Lietuvoje 95-metį, atkūrimo išeivijoje 60-metį bei atkūrimo Lietuvoje 25-ąsias metines.

Pažymint išskirtinį ir labai brangų mums, išeivijos šauliams, jubiliejų, norėtuši paminėti ir kitą sukaktį. Lygiai prieš 60 metų – 1954 m. lapkričio 26 d. – Maskvoje, Butyrkų kalėjime, dėl Lietuvos laisvės savo gyvybę paaukojo kovojančios Lietuvos Prezidentas, Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio Vasario 16-osios deklaracijos įkvėpėjas generolas Jonas Žemaitis-Vytautas. LLKS šūkis, aplaistytas šaulių, partizanų, visų žuvusiųjų už Lietuvą krauju, kvietė: „Atiduok Tėvynei, ką privalai!“ Šis kovojančios Lietuvos šūkio aidas negali būti užmirštas. Gyvenkime ir vadovaukimės juo mūsų šauliškame gyvenime.

LŠSI visos šios sukaktys ypatingos. Jas pasitikdami peržvelgiame nueitą kelią, lūkesčius ir perspektyvas, kasdienybę ir norą čia, už Atlanto, garbingai nešti šaulio vardą. Pažvelgę į nueitą kelią matome, kiek daug kas keitėsi: LŠSI struktūra, veikla, senieji garbingi šauliai pasitraukė amžinybėn, jų vieton stojo jauni, kupini jaunos jėgos. Jos itin reikia mums gyvuoti. Kuopos kiekybiškai sumažėjo, bet šiais laikais ne kiekybėje yra veiklos ir gyvasties jėga, o kokybėje. Smagu prisiminti, kad šauliai aktyviai reiškėsi išeivijos visuomeniniame gyvenime. LŠSI pagrindinis tikslas buvo puoselėti ir išlaikyti lietuviškumą, patriotiškumą, pilietiškumą, nepamiršti, kas esame ir kur esame, visomis galiomis prisidėti prie Lietuvos ir JAV gerovės stiprinimo, palaikyti broliškus santykius su LŠS Lietuvoje, tiesti ir statyti mus visus jungiančius tiltus. Privalome puoselėti tas vertybes, kurias perdavė mums mūsų tėvai ir protėviai, nepriklausomai nuo mus skiriančių atstumų, politinių įsitikinimų.

Tas vertybes aiškiai nusakė ir jų laikytis prisakė Šaulių sąjungos įkūrėjas Vladas Putvinskis-Pūtvis: pareiga šeimai, pareiga Tėvynei, pareiga Šaulių sąjungai. Vadovaukimės jomis ir garbingai tarnaukime Lietuvos, mūsų Tėvynės, labai. Tebūnie visa mūsų dabarties ir ateities

Kiekvieną Lietuvos valstybinę šventę mini ir Jungtinių Amerikos Valstijų šauliai. V. Kilpio ir E. Lukoševičiaus nuotr.

šauliška veikla skirta Tėvynės meilei, gynimo dvasiai stiprinti, tarnavimui ir patriotiškumui puoselėti. Lai dega ir liepsnoja kilni šauliška dvasia. Tada mums visiems ir Tėvynėje, ir čia bus naudinga, džiugu. Tai mus stiprins ir ves į naujas pergales ir laimėjimus.

Atiduodame pagarbą ir visuomet prisimename buvusius LŠST vadovus ir visus šaulius, kurie nusipelnė pagarbos mūsų organizacijoje.

LŠST vadovavo:

Aleksandras Mantautas	1954–1962
Jonas Giedrikas	1962–1964
Alfonsas Valatkaitis	1964–1967
Vladas Išganaitis	1967–1973
Vincas Tamošiūnas	1973–1976
Karolis Miklovaitis	1976–1987

Nuo 1987 m. iki 2012 m. Sąjungai vadovavo Mykolas Abarius, kuris itin daug gero nuveikė LŠST/ LŠSI ir LŠS labui.

Nuo 2012 m. LŠSI vadovauja Julius Rūtenis Butkus.

Malonu konstatuoti, kad šiandien trijose Čikagos Vytauto Didžiojo rinktinės kuopose šauliai aktyviai veikia. Dalyvaudami daugelyje lietuviškų renginių šauliai yra ne tik pastebimi. Jie, palaikydami ryšius su JAV lietuvių bendruomene ir kitomis organizacijomis, pasiryžę ir toliau tęsti kilnią misiją – įgyvendinti tautines, pilietinio ir patriotinio sąmoningumo vertybes.

STASYS IGNATAVIČIUS

Lietuvos šaulių sąjungos atkūrimo iniciatyvinės grupės steigėjas, Vyčio Kryžiaus ordino kavaliierius

ERNESTAS LUKOŠEVIČIUS

LŠSI Centro valdybos narys

IRENA ŠALAVIEJENĖ

„Baltijos“ jūrų šaulių kuopos šaulė

Karininko A. Juozapavičiaus šaulių 1-oji rinktinė

Vadas Skirmantas Valatkevičius:

„Rinktinėje dirbu ketvrti metai, taigi pasidžiaugti turiu kuo. Pirmiausia – Sąjungoje įvykusiais pokyčiais, būtent tuo, kad jaunuoliai pradėti rengti pagal naują keturių pakopų jaunųjų šaulių ugdymo programą. Ši programa padeda vaikams augti: jaunuoliai palaipsniui įgyja 1-ąją, 2-ąją, 3-iąją, baigiamąją 4-ąją pakopą, mokosi kursuose, t. y. nuolat tobulėja, turi siekiamybę. O ji motyvuoja stengtis, aktyviau veikti. Tai patinka ir vaikams, kadangi jie supranta, kad kelia savo kvalifikaciją. Be to, taip ugdomi Lietuvos patriotai.“

Dirbdamas pažvelgi į ateitį, planuoji naujus žingsnius, tikslus. Taigi ir aš užsibrėžiau tikslą – visai paprastą – kiekvienoje Alytaus apskrities mokykloje įsteigti po jaunųjų šaulių būrelį. Apie tai kalbamės, bet ne tik kalbam, pasirašinėjame sutartis su savivaldybėmis. Tad nuo 2014 m. rugsėjo 1 d. visose 12-oje Alytaus mokyklų pradės veikti jaunųjų šaulių būreliai, o nuo 2015 m. rugsėjo 1 d. – jaunųjų šaulių klasė, o galbūt net dvi. Smagu, kad visose Druskininkų savivaldybės mokyklose jau veikia tokie būreliai, klasė planuojama nuo 2016-ųjų. Apskrityje yra 65 mokyklos, 2015 m. rugsėjo 1 d. tikimės sugebėsią įkurti 40 būrelių bei parengti tiek pat vadovų (mokytojų).

Mūsų organizacija yra visuomeninė, taigi kiekvienas galime dirbti tiek, kiek norime, sugebame, pajėgiame: niekas nestabdo, nedraudžia veikti ar kalbėti, kaip tau atrodo teisinga. Svarbiausia yra, buvo ir bus išlikti Lietuvos patriotais.“

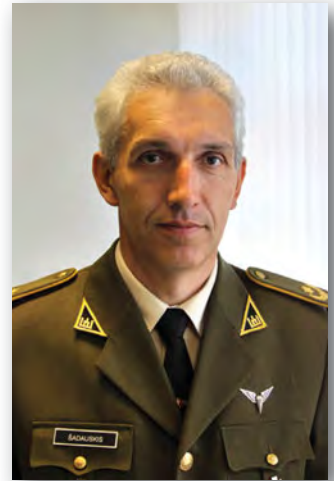

Rinktinių archyvo nuotr.

Vytauto Didžiojo šaulių 2-oji rinktinė

Vadas Židrūnas Šadauskis:

„Vadovauju rinktinei visai trumpai – vos pora mėnesių, todėl apie įsimintinus įvykius dar negaliu kalbėti. Tačiau pasidžiaugti tikrai turiu kuo. Dar tarnaudamas Lietuvos kariuomenėje ir bendraudamas su šauliais pastebėjau pastaraisiais metais pagerėjusį Sąjungos materialinį aprūpinimą. Tas faktas yra ganėtinai svarbus, nors nėra esminis mūsų veikloje. Pasidžiaugti taip pat galiu į rinktinę ateinančiais naujais žmonėmis – veikliais, turinčiais daug idėjų, kurias bandysime drauge įgyvendinti.

Esu pasirengęs veikti ir atlikti nemažai svarbių darbų. Pirmiausia – sustiprinti jaunųjų šaulių būrelių veiklą, ypač Kauno mieste. Taigi planuoju labiau padėti jaunųjų šaulių būrelių vadovams ir taip stumtelėti bei sudaryti sąlygas aktyviau reikštis. Smagu, kad rajonuose jaunųjų šaulių veikla plėtojama ganėtinai gerai. Tai sveikintinas įdėris.

Labai norėčiau, nors žinau, kad tai bus didelis iššūkis, įtraukti į rinktinės veiklą kuo daugiau aktyvių, iniciatyvių vidurinėsios kartos žmonių, kokių, deja, šiuo metu turime nedaug. Įgyvendinus šį siekį, tikiu, rinktinės veiklos laukas taptų gerokai platesnis.“

Rinktinės archyvo nuotr.

Vakarų (jūros) šaulių 3-ioji rinktinė

Vadas Arvydas Daukantas:

„Džiaugiuosi, kad pradėjus dirbti Vakarų (jūros) šaulių 3-iosios rinktinės, tiesa, ji tada dar vadinosi Klaipėdos apskrities jūros šaulių 3-iaja rinktine, vadu pavyko atkurti kelias beveik visai sunykusias kuopas, būtent: Gargždų 9-ąją, Klaipėdos 10-ąją, dabar – ir 4-ąją kuopą bei Priekulės ir Nidos šaulių būrius. Šiandien šie praktiškai buvę menami padaliniai vėl veikia, vėl yra matomi. Taip pat ne mažiau smagu konstatuoti, kad vadovauti kuopoms sugrįžta kariškiai, taigi vėl atsiranda drausmė ir tvarka, nuoseklesnis darbas. Žinoma, būtų smagu, kad kuopų vadai sulauktų daugiau paramos, tada darbas vyktų gerokai sklandžiau, sparčiau, aktyviau. Tačiau siekti aukštesnio, tobulesnio – daugelio siekis.

Prabilęs apie siekius turiu prisipažinti, kad vienas iš tokių, kurį užsibrėžiau įgyvendinti, – toliau stiprinti rinktinę. Ta kryptimi ir einame.“

Rinktinės archyvo nuotr.

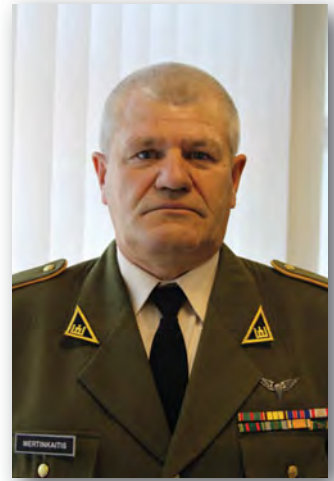

Rinktinių archyvo nuotr.

Suvalkijos šaulių 4-oji rinktinė

Vadas Raimundas Mertinkaitis:

„Nesinori labai toli žvalgytis ir skaičiuoti, kuo galime pasigirti. Pelnytai pasidžiaugti galime nesenais, bet svarbiais mūsų rinktinei įvykiais. Vienas iš jų – mūsų rinktinės jaunieji šauliai dalyvavo konkurse „NATO užrašas gyvai“, kurį skelbė Krašto apsaugos ir Užsienio reikalų ministerijos, bei buvo įvertinti ir apdovanoti šalies Prezidentės ir KAM darbuotojų. Ne apdovanojimas nudžiugino labiausiai, o tai, kad buvome pastebėti. Tai mūsų rinktinei – neeilinis įvykis.“

Kai žvelgiu į savosios rinktinės žmones, mane labiausiai džiugina tai, kad jaunieji šauliai, jau esantieji ir tik besiruošiantys tapti mūsų organizacijos nariais, šiandien gerokai rimčiau žvelgia į buvimo ar tapimo šauliu faktą, skrupulingiau vertina dalyvavimą organizacijos veikloje, atidžiau žvelgia į ateitį. Tai mane, kaip vadą, gerai ir viltingai nuteikia. Tokio požiūrio norėčiau sulaukti ir iš vyresniųjų šaulių.

Dar viena svajonė – surasti gerą pamainą sau – darbščią, atsidavusią šauliškoms idėjoms moterį ar vyrą, kuris tęstų pradėtus darbus, augintų jaunus patriotus. Taip pat labai norėčiau, kad visi šauliai įsisaugintų ir giliau suvoktų, kas yra Šaulių sąjunga. Juk tai – mes visi drauge. Vieni vadai, be brolių ir sesių šaulių bei jaunųjų šaulių, niekad nieko nenuveiks. Privalome visi kartu veikti.

Apie rūpesčius ir problemas galiu pasakyti paprastai: jei nori jų turėti, visados gali susikurti, jei nenori – tai ir neturėsi. Reikia tik dirbti.“

Rinktinės archyvo nuotr.

Alfonso Smetonos šaulių 5-oji rinktinė

Vadas Vladas Petkevičius:

„Malonu pasidaro, kai matai, kad rinktinė tampa vieningesnė – atsiranda gilesnis jaunųjų šaulių noras bendrauti su vyresniais šauliais. Jaunuoliai noriai priima vyresnių kolegų pagalbą ir patarimus, o šauliai, turintys nemažai patirties, jaunimui suteikia naudingų, protingų patarimų, kreipia tinkama linkme. Malonu konstatuoti, kad rinktinės jauniesiems šauliams sąvoka „tarpusavio pagarba“ jau nėra tik tušti žodžiai. Veikdami po vieną nieko neatliksime, tik būdami vieningi nuveiksime daug, tapsime naudingi savo Tėvynei. Sprendimus turime rasti visi kartu, tad nereikia ignoruoti jaunųjų šaulių nuomonės. Laikydami tokių principų mes ir veikiame. Kaip teigė Vladas Putvinskis-Pūtvis: „Mus visus turi sieti vienas bendras tikras šauliškumas su visais savo teigiamais šūkais: Laisvė, Tėvynės meilė, kūno ir dvasios jėga, patvara ir kultūra, teisingumas, pasiruošimas karo žygiam.“

Džiugu, kad rinktinėje kiekvienam šauliui, nepriklausomai nuo jo amžiaus, sudarytos sąlygos išreikšti save: šauliai aktyviai dalyvauja veikloje atsiskleisdami kaip asmenybės, plėtoja žinias ir bet kurią akimirką pasiruošę Tėvynės gynybai.

Būčiau laimingas, kad kiekvienas šaulys jaustų atsakomybę, brangintų šaulio vardą, jam būtų garbė tapti Sajungos nariu. Atminkime, kad pagal vieną dažnai sprendžiama apie visus, todėl visur ir visada būkime pavyzdingi šauliai, garbingi Lietuvos piliečiai. Šaulių sąjunga yra visuomenės ir kariuomenės jungiamoji grandis, tad atsakingai dėvėkime uniformą, kad matydami šaulius žmonės susidarytų teigiamą nuomonę apie visą Lietuvos krašto apsaugą. Ir kartais savęs pasiteiraukime, ar esame pasiruošę atlikti savo pareigą tautai ir valstybei, ar prireikus būtume tinkamai pasiruošę ginti Tėvynės laisvę ir nepriklausomybę. Tarnaukime taip, kad atsakymas būtų teigiamas.

Problemos? Be jų gyvenimas būtų neįdomus. Kita vertus, visos problemos yra sprendžiamos, tik nereikia jų susikurti, nes su tokioms susidoroti itin sunku.“

Rinktinės archyvo nuotr.

Gen. Povilo Plechavičiaus šaulių 6-oji rinktinė

Vadas Saulius Burškys:

„Didžiuojuosi, ne tik džiaugiuosi savo rinktine, tiksliau – jos žmonėmis. Pirmiausia norėčiau paminėti mūsų neeilinį jubiliejų – rinktinės atkūrimo dvidešimtmetį, per kurį akivaizdžiai pamatėme tikrą rinktinės šaulių veidą – šviesų, kupiną entuziazmo, noro veikti. Didelė gausa šaulių, dalyvavusių mūsų visų šventėje, – iškalbingas faktas, rodantis rinktinės šaulių aktyvumą, požiūrį į pareigas, veiklą. Dar labai džiaugiuosi, kad netgi per sunkmetį, kai nemažai žmonių apėmė nusiminimas ar apatija, šaulių skaičius rinktinėje ne mažėjo, o nuolat didėjo. Šaulių bei jaunųjų šaulių patriotizmas, užsidegimas tarnauti Tėvynei man taip pat glosto širdį – vadinasi, pas mus susirinkę ne atsitiktiniai žmonės, o žinantys, kodėl tapo šauliais. Atskirai paminėti bei pasidžiaugti norėčiau naujais įpareigojimais – karinių objektų apsauga. Kasdien dirbdamas siekiu užsibrėžto tikslo – kiekvienas rinktinės padalinys privalo turėti savo patalpas, į kurias nebūtų gėda pasikviesti svečių.“

Rinktinių archyvo nuotr.

LDK Kęstučio šaulių 7-oji rinktinė

Vadas Kęstutis Bauža:

„Pagrindiniai geri dalykai, įvykę per penkerius paskutinius rinktinės gyvavimo metus, sietini su konkrečiais faktais. Išvardyčiau kelis: bendromis rinktinės šaulių, valdžios atstovų ir vietos verslininkų pastangomis Šilalės rajono Pajūrio Stanislovo Biržiškio vidurinėje mokykloje ir Tauragės Martyno Mažvydo progimnazijoje duris atvėrė šaudyklos. Tai skatins šaulius tobulinti šaudybos žinias. Ne mažiau džiugina ir tai, kad rinktinės štabas įsikūrė naujose patalpose Tauragės centre, ir dabar plėtoti veiklą yra gerokai paprasčiau. Smagu, kad tapome gražesni – rinktinė gavo 160 naujų šauliškių uniformų. Tačiau labiausiai džiugina jaunieji šauliai, kurių svajonės ir šauliška dvasia sklaido niūrius kasdienybės debesis.

Turiu svajonių ir pats. Kartais net taip pamąstau: dirbame, plečiame šaulišką veiklą ir vieną dieną pamatome – didžioji dauguma Tauragės apskrityje gyvenančių žmonių pagaliau suvokia, jog Lietuva – vienintelė įmanoma mūsų Tėvynė, kurią reikia ginti, puoselėti.

Be to, niekad neprarandu vilties, kad aukščiausios valdžios požiūris į valstybę kis, ir jie kada nors supras, jog ateitis yra jaunų, išsilavinusių ir patriotiškų žmonių rankose.“

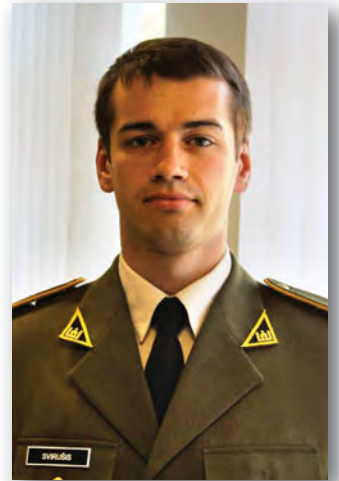

Rinktinės archyvo nuotr.

Žemaitijos šaulių 8-oji rinktinė

Vadas Julius Svirušis:

„Labiausiai džiaugiuosi savo rinktinės žmonėmis, ypač tais entuziastais, kurie niekada nepristringa motyvacijos veikti, plušėti, aktyvinti kitus. Ne savo, bet visų labui. Puiku, kad rinktinėje atsiranda tokių žmonių, kurie ne laukia nurodymų, o patys siūlo iniciatyvas. Tai – tikri šauliai, žinantys bei išmanantys savo misiją. Ne mažiau smagu, kad turime itin gabių jaunųjų šaulių. Atrodo, kad jie – universalūs jaunuoliai: kokią užduotį skiri – šaulišką, buitinę, iš mokslo ar meno srities – viską jie atlieka puikiai ir taip garsina mūsų rinktinę. Galime ir daugiau pasigirti, nes bene vieninteliai iš visų Lietuvos rinktinių turime šaunią ugniagesių komandą, kurią subūrė Mažeikių kuopos vadas Pranas Trakinis. Taip pat pelnytai džiaugiamės meno kolektyvais. Tačiau sustoti ties tuo, kas sukurta, nežadame, o planuojame iš visų jėgų veikti siekdami vieno tikslo – konsoliduoti rinktinę bei burti naujas kuopas, kurių žmonės iš širdies dirbtų savo Tėvynės gerovei.“

Rinktines archyvo nuotr.

Plk. P. Saladžiaus šaulių 9-oji rinktinė **Vadė Asta Tidikienė:**

„Kaip smagu, kad kiekvienais metais turime kuo pasidžiaugti, tačiau akcentuoti norėčiau išskirtinius įvykius: LŠS ažuolyno ir Žalgirio 600 metų ažuolyno sodinimą, kasmetes, panašias, bet kartu skirtingas, nuolat pildomas naujomis veiklomis sukarintas bei poilsines vasaros stovyklas, kurioms atiduota dalis širdies, taip pat įkurtą jaunųjų šaulių – jaunųjų ugniagesių būrelį. Džiugina bendradarbiaujančių organizacijų – policijos, ugniagesių, savivaldos, pasieniečių, karių savanorių – draugiškas požiūris į mūsų veiklą ir parama renginiuose. Kiekvienai darbo metai brangūs, nes kasmet į rinktinę ateina ir mūsų akyse auga jaunieji šauliai. Buvę jaunieji, šiandien studentai, sugrįžta į organizuojamas stovyklas, tik dabar jie – grupių vadovai: visa tai rodo, kad laikas nepraėjo veltui. Šauliškos vestuvės ir šauliškos šeimos sukūrimas – viena iš siekiamybių. Džiaugiuosi ir didžiuojuosi rinktinės šauliais, fantastiškai aktyviais ir visuomeniškais žmonėmis, be kurių pasiaukojimo tiek gražių darbų atlikti būtų sunku. Ir svajoju Šaulių namus paversti visos Utenos jaunimo, ir ne tik jaunimo – visų, kuriems rūpi Lietuva, centru, buriančiu vienminčių savanorių dirbti Tėvynės labui. Labai norėtūsi, kad visuomenė šaulius matytų ne tik kaip naudingus partnerius – vėliavą panešti, sutvarkyti sąvartynus ar košę renginių metu išvirti, o prisijungtų prie prasmingos mūsų veiklos ir dalyvautų ne tik patys, o kviestų kartu ir artimuosius, ir kaimynus.“

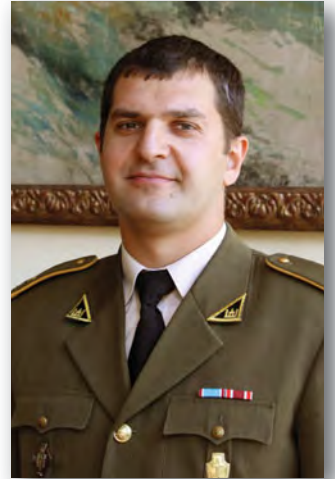

Rinktinės archyvo nuotr.

Karaliaus Mindaugo šaulių 10-oji rinktinė

Vadas Tomas Grabauskas:

„Esant dabartinei tarptautinei situacijai, manau, yra tinkamas metas Šaulių sąjungai atgimti suaktyvinti savo veiklą ir įgyti tokias veiklos formas, kokias turėjo tarpukaryje.

Kalbėdamas apie savąją rinktinę norėčiau pabrėžti, kad per pastaruosius kelerius metus joje būta daug įvairių renginių, organizuota nemaža stovyklų, tačiau labiausiai malonu bei svarbu yra tai, kad sugebėjome atgaivinti kai kurias beveik numirusias jaunųjų šaulių kuopas, o taip pat įkurti naujų: „Geležinio vilko“, „Nepriklausomybės kovų“ Nemenčinės rajone. Veikia Šalčininkų kuopa, bandome prikelti naujam gyvenimui Ukmergės kuopą. Geras simptomas, kad pastaruoju metu norą tapti šauliu kasdien pareiškia nuo 3 iki 10 sostinės gyventojų, vis papildančių „Vilniaus šaulių“ kuopą. Žinoma, tuo pačiu tai iššūkis ir organizacijai, nes žmonės nepageidauja prisijungti prie Sąjungos, kur vien tik diskutuojama ar kažkas svarstoma, o nori aktyviai dalyvauti šalies gynybos procese. Todėl ir galvodamas apie ateitį omenyje turiu ne vien rinktinę, o visą Sąjungą. Taigi mano siekis, svajonė siejasi su visa organizacija, o būtent: labai norėčiau, kad Šaulių sąjunga taptų realia karine galia, kuri šalies nacionalinės gynybos kontekste žaistų ne paskutinį vaidmenį, o taptų svarbi Lietuvos gynyboje.“

Rinktinių archyvo nuotr.

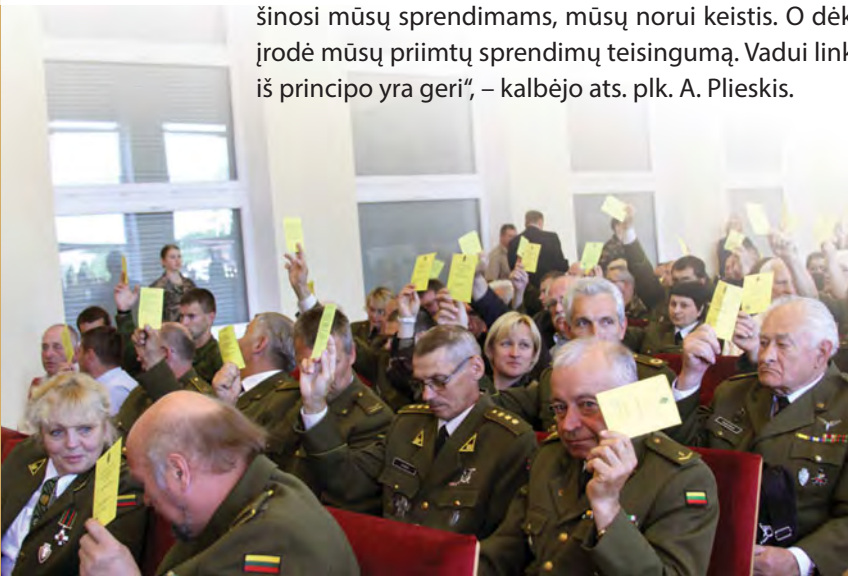
Neeiliniame LŠS suvažiavime išrinktas naujas vadas

Birželio 7 d. Divizijos gen. S. Raštikio Lietuvos kariuomenės mokykloje vyko neeilinis Lietuvos šaulių sąjungos suvažiavimas. Didžiaja balsų dauguma (134 „už“, 11 „susilaikė“) rinktinių delegatai pritarė ats. plk. ltn. Liudo Gumbino kandidatūrai. Taigi artimiausiems trejiems metams jis išrinktas LŠS vadu.

Pirmasis kalbėjęs LR Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas Artūras Paulauskas pabrėžė organizacijos veiklą stiprinant valstybę ir aptarė Lietuvai kylančias grėsmes įvairiose srityse. A. Paulausko teigimu, šaulių organizacija yra universali, todėl galėtų prisidėti stiprinant Lietuvos saugumą ne tik karybos, bet ir kibernetinio saugumo, propagandos ir kitose srityse.

Krašto apsaugos ministras Juozas Olekas pabrėžė dabartinės situacijos dinamizmą. „Kai buvome susitikę paskutinį kartą, kalbėjomės apie Šaulių sąjungos darbus, tikslus, uždavinius, ir tada pasaulyje buvo vienokia situacija. Buvome beužmirštą Rusijos agresiją Gruzijoje. Dabar susiduriame su dar viena kaimynės agresija, ir dalies mums draugiškos valstybės – Ukrainos – teritorijos atplėšimą. Tai karas naujoviškais formomis, pasitelkiamos ir informacinės atakos. Be abejo, tai verčia keistis ir mus pačius“, – sakė J. Olekas.

Sveikindamas suvažiavimą dabartinis LŠS vadas ats. plk. Antanas Plieskis sakė, kad buvimas šauliu yra nuolatinė būsena, todėl pasitraukęs iš vado pareigų jis pasižadėjo toliau išlikti aktyviu šauliu ir dalyvauti organizacijos veikloje. „Ypač noriu padėkoti ir tiems, kurie priešinosi mūsų sprendimams, mūsų norui keistis. O dėkoju todėl, kad ta priešprieša dar kartą įrodė mūsų priimtų sprendimų teisingumą. Vadui linkiu sėkmės, naujos komandos, o šauliai iš principo yra geri“, – kalbėjo ats. plk. A. Plieskis.

Šauliai balsavo aktyviai

Kandidatas prisitastė delegatams

Prisistatydamas šauliams ats. plk. ltn. L. Gumbinas tvirtino, kad krašto apsaugos ministro Juozo Oleko siūlymą kandidatuoti į LŠS vadus priėmė todėl, kad tvirtai tiki, jog Šaulių sąjunga yra vienas iš kertinių akmenų, ant kurių stovi Lietuva, jos klestėjimas ir saugumas. „Be formalių reikalavimų atitikti pareigas yra vienas neformalus – tai noras. Noras atlikti reikiamą darbą. Atsakingai sakau, kad aš noriu tapti LŠS vadu ir dirbti kartu su jumis Tėvynės ir tautos labui“, – sakė ats. plk. ltn. L. Gumbinas ir konstatavo, kad LŠS yra skirtas ypatingas vaidmuo stiprinant Lietuvos saugumą ir gynybinius pajėgumus. Taip pat kalbėjusysis pabrėžė, kad visada būtina nepamiršti būtinybės laikytis LŠS įkūrėjo ir vado Vlado Putvinskio-Pūtvio priesakų.

Pasisakęs apie laukiančius darbus, ats. plk. ltn. L. Gumbinas minėjo glaudesnę bendradarbiavimą su Krašto apsaugos ministerija, naujų darbo grupių kūrimą, Šaulių sąjungos įstatymo tikslinimą ir vykimą „į vietas“ bei susipažinimą su Šaulių sąjungos veikla rinktinėse, kuopose. „Savo lankymąsi padaliniuose pradėsiu nuo vizito į Kelmės rajoną, kur palaidotas LŠS įkūrėjas Vladas Putvinskis-Pūtvis“, – suvažiavimo delegatams žadėjo naujai išrinktas vadas. Baigdamas savo kalbą ats. plk. ltn. L. Gumbinas atsakė į šešis Centro valdybos narių iškeltus klausimus, taip pat atsakė į suvažiavimo delegatų paklausimus.

Naujasis vadas, atsakydamas į delegato klausimą, pažadėjo, kad pradėjęs kadenciją dėvės šaulišką uniformą. Nemažai diskusijų sukėlė ne pirmą kartą garbesnio amžiaus šaulių užduodamas klausimas apie galimybę šauliams ginklus laikyti namuose.

Ats. plk. ltn. L. Gumbinas (gim. 1974 m.) 1992 metais įstojo į tuometinę Lietuvos karo mokyklą, nuo 1994 m. tarnavo savanorių pajėgose, vėliau ėjo įvairias pareigas krašto apsaugos sistemos padaliniuose. Dalyvavo tarptautinėje NATO operacijoje Bosnijoje ir Hercegovinoje, yra tarnavęs Lietuvos vadovaujamoje Afganistano Goro provincijos atkūrimo grupėje, Afganistane. Turi sociologijos ir gynybos studijų magistro laipsnius.

VALDAS KILPYS

Suvažiavimas pradėtas valstybės himnu

▲ Sąjūnai panorą nusifotografuoti su abiem vadais

▶ Darbų tęstinumas labai svarbu

Pirmąkart suvažiavimo dalyviams grojo šaulių orkestras. Autoriaus nuotr.

2014 m.

Sajungos vado įsakymais **I laipsnio Šaulių sąjungos pasižymėjimo ženklu „Už nuopelnus Šaulių sąjungai“** apdovanoti: LŠSI Čikagos Vytauto rinktinės šaulė Dalė Blekienė; Alfonso Smetonos šaulių 5-osios rinktinės Panevėžio 3-iosios kuopos šaulys Kostas Kęstutis Vaitonis.

Sajungos vado įsakymais **II laipsnio Šaulių sąjungos pasižymėjimo ženklu „Už nuopelnus Šaulių sąjungai“** apdovanoti: LŠSI „Švyturio“ jūrų šaulių kuopos šaulys Jonas Šostakas ir Čikagos „Klaipėdos“ jūrų šaulių kuopos šaulys Giedrius Bikulčius.

Sajungos vado įsakymais **III laipsnio Šaulių sąjungos pasižymėjimo ženklu „Už nuopelnus Šaulių sąjungai“** apdovanoti: „Mik“ šaudymo klubo vadybos direktorius Mart Puusepp; LŠSI „Baltijos“ jūrų šaulių kuopos vadas Rimas Šalaviejus, „Švyturio“ jūrų šaulių kuopos šauliai Algirdas Plečkaitis ir Andrius Viskantas, Toronto Vlado Pūtvio šaulių kuopos šaulys Feliksas Šiaučūnas; Marijampolės apskrities priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos viršininkas Vidas Barauskas; Suvalkijos šaulių 4-osios rinktinės Marijampolės šaulių 3-iosios kuopos skyriaus vadas Anicetas Varnas, Kalvarijos šaulių 1-osios kuopos vadas Mindaugas Lietuvininkas; Plk. Prano Saladžiaus šaulių 9-osios rinktinės Anykščių Dariaus ir Girėno šaulių 1-osios kuopos šaulys Petras Digimas, Utenos 2-osios šaulių kuopos vadas Genius Kaulinis, Giedraičių gen. S. Žukausko 3-iosios šaulių kuopos vadas Mečislovas Cicėnas, Anykščių Dariaus ir Girėno 1-osios kuopos būrio vado pavaduotojas Jonas Juodelis ir šaulys Norbertas Černiauskas, Zarasų 7-osios šaulių kuopos „Vytis“ šaulys Robertas Čižikas, Utenos 2-osios šaulių kuopos vadas Kęstutis Jatulionis, Utenos 9-osios šaulių kuopos šaulė Irena Eigėlienė; Alfonso Smetonos šaulių 5-osios rinktinės Rokiškio 4-osios kuopos šaulys Vladimiras Baravikovas, Panevėžio 3-iosios kuopos šaulys Ramutis Stakė ir kuopos vadas Albertas Pilka; LDK Kęstučio šaulių 7-osios rinktinės jaunųjų šaulių kuopos vadas Algirdas Saročka, J. Kasperavičiaus 2-osios kuopos vadas Sigitas Ozgirdas ir šaulys Danielius Saukevičius, Šilalės S. Girėno 3-iosios kuopos vadas Petras Astrauskas; LŠS Garbės sargybos kuopos šauliai: Vidas Marcinauskas, Deividą Šulskus, Saulius Degutis, Gediminas Sudžius, Ignas Urniežius.

Sajungos vado įsakymais **padėkos** įteiktos: LŠSI „Baltijos“ jūrų šaulių kuopos šauliui Vytui Vaišiui, „Klaipėdos“ jūrų šaulių kuopos šauliui Remigijui Navickui; Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės jaunajam šauliui Gediminui Grašiui; Gen. P. Plechavičiaus šaulių 6-osios rinktinės Baisogalos kuopos vadui Rimantui Narbučiui; Alfonso Smetonos šaulių 5-osios rinktinės vado pavaduotojai Audronei Vaitkevičienei, Rokiškio 4-osios kuopos vado pavaduotojui Sigitui Zokai; ats. būrio choro „Aukštaitis“ vadovei Zinidai Jareckienei; Panevėžio 3-iosios kuopos šauliui Rimgaudui Račkauskui, Pasvalio 7-osios kuopos šauliui Pauliui Suveizdžiui ir vado pavaduotojui Algiui Tarvydui, Panevėžio 10-osios kuopos šauliui Dainiui Dolebai, Rokiškio 12-osios kuopos vado pavaduotojui Stasiui Juodkai, Pasvalio 7-osios kuopos vadui Sigitui Ilgučiui, Kupiškio 5-osios kuopos vadui Dariui Baronui, Panevėžio 6-osios kuopos šauliui Arminui Bielskiui; Plk. Prano Saladžiaus šaulių 9-osios rinktinės Alantos 6-osios kuopos vadui Vytautui Šereliui, Utenos 2-osios kuopos šauliui Jonui Žiezdrui ir būrio vadei Janinai Nazarovienei, Zarasų 7-osios šaulių kuopos „Vytis“ šauliams Vaclavai Stašiūnaitei ir Vaidui Pikauskui, Utenos 9-osios šaulių kuopos būrių vadams Raimondui Juodkai ir Egidijui Kiaulėnui; LDK Kęstučio šaulių 7-osios rinktinės 10-osios kuopos jaunesiems šauliams Aurelijui Lokomskiui ir Domininkui Martinkui, 3-iosios kuopos šauliams: Laimonui Astrauskui, Nijolei Liatukienei, Stasiui Buciu, Pajūrio 10-osios kuopos vadui Algimantui Dragūnui; LŠS Garbės sargybos kuopos šauliams: Mindaugui Visockiui, Laimiui Ivanauskui, Andriui Savickui, Feliksui Šabasevičiui; Žemaitijos šaulių 8-osios rinktinės jaunųjų šaulių vadui Dovydui Jonušui, Telšių 5-osios šaulių kuopos vadui Arūnui Juškai ir šauliams: Stanislovui Bidvai, Kazimierui Jankauskui, Adolfui Streckiui, Vaclovui Bartkui, Petriui Jankauskui, Karoliui Kazlauskui, Leonui Martinkui, Regimantui Kavaliauskui, Stanislovui Tekoriui, Mažeikių 1-osios kuopos vado pavaduotojui Apolinarui Zubiui, būrių vadams Romai Antanavičiūtei ir Sonatai Maigaitėi, būrio vado pavaduotojui Pranui Zubavičiui, kuopos šauliams: Augustui Mylei, Laurynui Gedvilui, Plungės 2-osios šaulių kuopos būrio vadui Pranui Geniui ir vado pavaduotojui Stanislovui Jundului, Rietavo 3-iosios šaulių kuopos vadui Pranui Liutkui.

Sajungos vado įsakymais Kristina Župerkienė skiriama eiti Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės Kėdainių P. Lukšio 5-osios kuopos vado pareigas nuo 2014-04-24; Saulius Slavinskas paskirtas LŠS Garbės sargybos kuopos vadu nuo 2014-05-21.